

ALF-budget 2025

med verksamhetsplanering för ALF-kommittén

Version: 2024-11-26

INNEHÅLL

1. ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSPLANERING FÖR ALF-KOMMITTÉN ÅR 2025	3
1.1 ALF-kommitténs uppdrag	3
1.2 Övergripande mål för forskning och utbildning.....	3
1.3 Mål och aktiviteter för 2025.....	4
2.1 Övergripande budgetförutsättningar 2025	6
2.1.1 Indirekta kostnader/overhead (OH) 2025	7
Förklaring av kostnadslag OH	7
2.1.2 Särskilt avsatta administrativa tjänster	8
2.2 Sparat kapital och ingående balanser.....	9
2.2.1 Sparat kapital och ingående balanser.....	9
3 BUDGET FÖR GRUNDUTBILDNING	11
3.1 Förändring och kommentar budget grundutbildning.....	12
3.1.1 ALF-ersättningen GU	12
3.1.2 Gemensamma kostnader GU	13
3.1.3 Fördelning av tilldelning till RN, RVN och RJH i LP4U GU.....	14
3.1.4 Basenheter GU	14
3.1.5 Budgeterat resultat GU	14
4 BUDGET FÖR FORSKNING.....	15
4.1 Förändring och kommentar budget forskning.....	16
4.1.1 ALF-ersättning FO.....	16
4.1.2 Basenheter FO.....	16
4.1.3 Centralt sökbara medel FO.....	16
4.1.4 Strategiska satsningar FO	17
4.1.5 Gemensamma kostnader FO.....	17
4.1.7 Budgeterat resultat FO.....	19
Bilaga 1 – f.d. LUA-Mi.....	20

1. ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSPLANERING FÖR ALF-KOMMITTÉN ÅR 2025

1.1 ALF-kommitténs uppdrag

ALF-kommitténs huvuduppdrag är att, på uppdrag av Norrlands universitetssjukvårdsstyrelse (NUSS), bereda frågor som rör ALF-medlens användning, fördelning och redovisning och därtill knutna frågor, samt att hantera frågor rörande ALF-finansierad grundutbildning på läkarprogrammet och ALF-finansierad klinisk/translationell forskning.

ALF-kommittén ska även:

- Efter beredning i arbetsgrupper och extern bedömning (vissa utlysningar), fatta beslut i ärenden om nyttjande och/eller tilldelning av ALF-medel inom ramen för av NUSS fastställd ALF-budget.
- Ansvara för beredning av samverkansfrågor som rör AT- och ST-utbildning av läkare.
- Lämna uppdrag till lokalplaneringsrådet kring de frågor som rör den lokalplanering som ingår i samverkan samt övergripande lokalutveckling som stödjer de gemensamma visionerna och målen.
- Lämna uppdrag till FoU-rådet för rådgivning och beredning av frågor som rör klinisk/translationell forskning och läkarutbildning och som ingår i samverkan.

1.2 Övergripande mål för forskning och utbildning

De övergripande målen för all samverkan mellan Umeå universitet (UMU) och Region Västerbotten (RV) – och genom hängavtal även med övriga regioner i Norra sjukvårdsregionen – är enligt det regionala samarbetsavtalet:

- klinisk forskning och utbildning på forskarnivå av hög kvalitet inom hela samverkansområdet,
- utbildning med hög kvalitet av läkare, tandläkare och andra yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården, där utbildningarna ska leda till hög studentnytta, samt
- hälso-, sjuk- och tandvård av hög kvalitet inom regionerna.

Mål för **forskning inom ALF-kommitténs ansvarsområde** är att:

- Kontinuerligt stödja, utveckla och garantera en klinisk forskning av hög vetenskaplig kvalitet med spets, bredd och befolkningsnytta som förutsättning för ett konkurrenskraftigt forskningsuniversitet med god akademisk utbildning och en högklassig hälso- och sjukvård i Norra sjukvårdsregionen.
- Stödja utvecklingen av universitetssjukvården i Norra sjukvårdsregionen och bidra till en attraktiv forskningsmiljö inom såväl akademi som hälso- och sjukvård.
- Stödja uppbyggnad av ändamålsenlig och modern infrastruktur för klinisk forskning.
- Stödja utveckling av nätverk och forskningsmiljöer som stimulerar samarbeten och forskningsutbyten mellan olika discipliner/områden.
- Främja rekrytering av unga forskare samt stödja deras etablering och karriärutveckling för att säkra klinisk forskning och kompetensförsörjning inom universitetssjukvården.

Mål för **utbildning inom ALF-kommitténs ansvarsområde** är att:

- Region Västerbotten (RV), Region Västernorrland (RVN), Region Norrbotten (RN) och Region Jämtland Härjedalen (RJH) tillsammans med Umeå universitet (UMU) ska bedriva verksamhetsintegrerat lärande (VIL) med hög kvalitet som ger läkarstuderande möjlighet att nå hög kompetens både teoretiskt, praktiskt och kliniskt.
- Läkarutbildningen ska vara nationellt attraktiv och försörja hälso- och sjukvården i Norra sjukvårdsregionen med välutbildade och kompetenta läkare.
- Utbildningen ska vara likvärdig oavsett val av studieort från termin 6 på läkarprogrammet.
- Utbildningen ska garantera lika villkor för läkarstudenter av olika kategorier. Sexuella trakasserier, diskriminering och kränkande särbehandling ska aktivt motverkas även under klinisk utbildning.

1.3 Mål och aktiviteter för 2025

Mål 2024	Aktiviteter	Tidplan
ALLMÄNT		
Medvetenhet om FoU-uppdraget & samverkan på alla nivåer.	Öka kommunikationen om FoU-uppdraget.	Fortsätter 2025
Ändamålsenliga lokaler inom ALF.		Fortsätter 2025
FORSKNING		
Öka förutsättningarna för klinisk forskning av hög kvalitet och främja utvecklingen av akademisk miljö i norra sjukvårdsregionen.	Var god se nedan för delmål.	
Effektiv process och tydliggörande av resultatpremien som underlag för bas-ALF.	Utvärdering av utfallet av beslutade förändringar i resultatpremien.	Fortsätter 2025
Patient-/brukarmedverkan ska vara implementerat i klinisk forskning.	Digitalisering av framtagen utbildning/information om patient-/brukarmedverkan i samarbete med KFC.	Implementeras 2025
Optimerad forskningsinfrastruktur inom Norra sjukvårdsregionen.	Synliggöra tillgänglig forskningsinfrastruktur i norra regionen.	Fortsätter 2025
Tydliga & attraktiva karriärvägar för kliniska forskare i norra sjukvårdsregionen.	Utreda och analysera forskar-AT, forskar-BT och forskar-ST. Karriärvägar för professionsutbildade generellt inom klinisk forskning.	Fortsätter 2025
Effektivt nyttjande av ALF-forskningsmedel.	Utreda optimala utlysningar för infrastruktur och strategiska satsningar.	Fortsätter 2025

GRUNDUTBILDNING		
Högkvalitativ läkarutbildning i norra regionen.	Införande av 6-årigt läkarprogram inklusive utveckling av delmoment inom det 5,5-åriga programmet.	2024–2027
Ändamålsenlig volym för det verksamhetsintegrerade lärandet.	Implementera det nya avtalet om läkarprogram på fyra studieorter. Utvärdera och utreda förutsättningar för att utöka det glesbygdsmedicinska spåret.	2024–2027
Hög kvalitet på handledning under det verksamhetsintegrerade lärandet.	Planera och utprova ny modell för handledarutbildning.	2024–2027
Goda förutsättningar för kursen klinisk medicin 6 (termin 12).	Stötta regionerna med att införa kliniska undervisningsmottagningar.	2024–2027
Optimalt system i norra regionen för klinikernas budgetering och rapportering av GU-ALF-medel.	Uppföljning av hur GU-medel används.	2025

2 BUDGETÖVERSIKT

2.1 Övergripande budgetförutsättningar 2025

ALF-tilldelningen uppgår, baserat på budgetpropositionen i september 2024, till 316 mnkr, i detta ingår medel för grundutbildning med 101 mnkr utifrån 1 170 HST och uppräkningsindex med statligt index. Medel till forskning uppgår enligt budgetpropositionen till 214,5 mnkr, utökat med statligt index.

Några gemensamma kostnader är schablonfördelade mellan grundutbildning och forskning. Fördelningsprocenten finns angiven i tabellerna där grundutbildning anges först.

- Indexökning av anslag från staten uppgår till 3,43 %.
- Kostnadsuppräkningsindex kopplat till landstingsprisindex är -1,4 %.
- Lokalkostnaderna har räknats upp med det sammanvägda lokalindexet 1,02 %, i enlighet med en överenskommelse mellan parterna i den tidigare samverkansstyrelsen.
- Utbildningsuppdraget på läkarprogrammet uppgår år 2025 till 1 170 helårsstudenter (HST) enligt budgetpropositionen från september 2024.

2.1.1 Indirekta kostnader/overhead (OH) 2025

Inför ALF-budget 2018 reviderades modellen för indirekta kostnader/overhead (OH) på ALF-anslaget efter överenskommelse mellan parterna. Den reviderade modellen – som baseras på RVs nya interna modell för indirekta kostnader och OH– medförde för ALF-budgeten att påslaget på de budgeterade kostnader som enligt överenskommelse ska beläggas med OH beräknades till 19,50% för år 2018, vilket motsvarar 16,32% av anslagsintäkten, att jämföra med tidigare 13 % av intäkten. Denna nivå bibehålls tills vidare enligt överenskommelse mellan parterna.

I OH-påslaget, som baseras på RVs TotalKostnadsBokslut (TKB) för år 2016, ingår numera täckning för kostnader för kapitaltjänst (ränta och avskrivningar på investeringar), lokalplaneringsresurs på RV Fastighet, telekostnader, utbyte och reparationer av mindre slag på fastighetsinventarier, kostnader som tidigare år budgeterats som enskilda poster i budgeten.

Uppdelningen i kostnadsslag som inkluderas i påslaget för indirekta kostnader/OH framgår av tabell 1.

OH-beräkning	
	Andel
Indirekta kostnader	6,66 %
<i>MT, IT, Tele</i>	<i>3,75 %</i>
<i>Allmän service</i>	<i>1,17 %</i>
<i>Kapitaltjänstkostnader utrustning</i>	<i>1,73 %</i>
OH verksamhet	7,04 %
<i>Administrativ</i>	<i>5,54 %</i>
<i>Övr personalkostnader</i>	<i>0,87 %</i>
<i>Material</i>	<i>0,63 %</i>
OH Centralt	2,63 %
<i>Koncerngemensamt</i>	<i>2,63 %</i>
Summa	16,32 %
Påslag	19,50 %

Tabell 1

Förklaring av kostnadsslag OH

MT, IT, Tele: Medicinsk teknisk utrustning, IT-kostnader för personal och infrastruktur

Allmän service: Kostnader för intern serviceverksamhet, patienttransporter mm

Kapitaltjänstkostnader utrustning: Avskrivningar för MT/IT-utrustning och övriga maskiner/inventarier inklusive internränta.

Klinikadministrativa kostnader: Kostnader för administrativ personal inklusive ledning och ledningsfunktioner.

Övriga personalkostnader: Utbildning, resor, kost och logi

Material: Förbrukningsmaterial/inventarier

Lokaler, hyra och städ: Kostnader för fastighet inklusive avskrivningar och internränta (separat post i ALF-budget)

Koncerngemensamt: Gemensamma kostnader för ekonomi och personalfunktioner, ledningsfunktioner och staber.

2.1.2 Särskilt avsatta administrativa tjänster

Vissa administrativa tjänster inom ALF-området finansieras direkt i ALF-budgeten, vilket ska avtalas årligen i budgetbeslutet.

För 2025 utgörs detta av följande kostnader:

- 1,75 ÅA vid RVs FoUI-stab för hantering av exempelvis utlysningar av ALF-medel, processledning, uppföljningar, utredningar/utvärderingar, administration av ALFnorra.se.¹
- 0,1 ÅA i kansliresurs för resp. övrig region (RN, RVN, RJH) för hantering av utlysning av ALF-medel där, i enlighet med föregående punkt.
- 0,18 ÅA lokalbokningsresurs RV (andrahandsuthyrning av ALF-lokaler)
- 0,25 ÅA lokalcontroller UMU (för hantering/kartläggning av ALF-lokaler, ffa. på NUS, i samråd med RV Fastighet)
- 0,40 ÅA kansliresurs GU UMU (koordinering av klinisk placering för läkarprogrammets studenter. Fram till budgeten 2024 var omfattningen 0,25 ÅA. Efter att PRL i sitt äskande framhöll att arbetsuppgiften blivit mer resurskrävande, utökades omfattningen.

¹ Parterna är överens om att den del som hanterar utlysningar av ALF-medel (beräknad till 1,0 ÅA) och de som utreder, tar fram underlag för strategiska ALF-beslut inom både GU och FO, koordinerar FoU-rådet samt processleder arbetet med utveckling av ALF-webbsida, administrativt stöd i arbetet att få så bra utfall som möjligt vid kommande utvärderingar av klinisk forskning och universitetssjukvård (beräknad till 0,75 ÅA) kan belasta ALF-budgeten som direkt kostnad. FoUI-staben RV ingår inte i underlaget för indirekta kostnader/OH vid beräkning av andelen indir kostn/OH i RVs totalkostnadsbokslut, och därmed inte heller i den nya OH-modellen för ALF-budgeten. Det övriga stödet till ALF-systemet betraktar parterna för 2024 som något RV bidrar med i likhet med att UMU och regionlandstingen också bidrar med stöd som del i samverkansarbetet.

2.2 Sparat kapital och ingående balanser

2.2.1 Sparat kapital och ingående balanser

Från tidigare budgetår finns sparade och oförbrukade medel motsvarande totalt 13,2 mnkr. Av detta totala oförbrukade kapital avser -21,1 mnkr grundutbildning och +34,3 mnkr forskning. Detta är ingående balans till budgetår 2024.

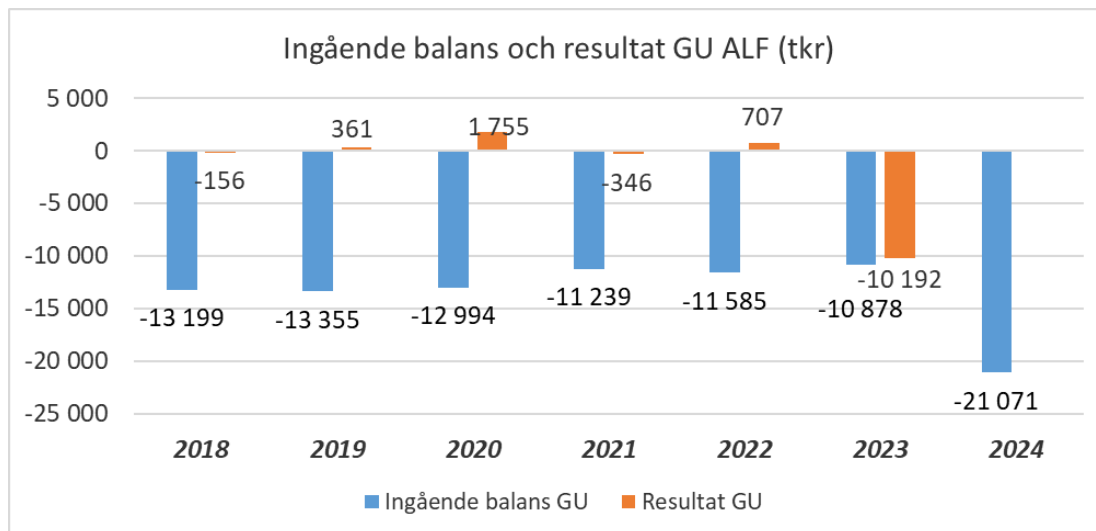

Diagram 1

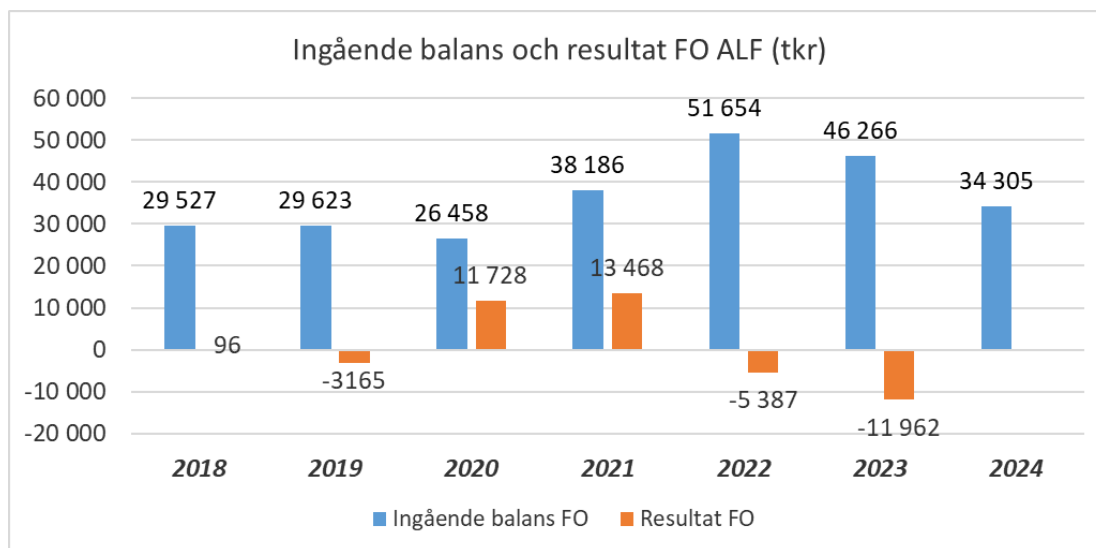

Diagram 2

Viktigt att understryka är att sparade medel härrör från tiden t.o.m. budgetåret 2014, dvs innan det nya ALF-avtalets ikraftträdande vilket därefter omöjliggjorde överföring av medel från ett år till nästa.

2.3 Fördelning av budget 2025

Budget 2025	Budget GU	Budget FO	Budget totalt 2025	Budget totalt 2024
ALF-ersättning				
ALF-ersättning	-101 032	-214 469	-315 501	-304 994
Hysesintäkt 2-handsuthyrning	-300	0	-300	-300
Intäkter S:a	-101 332	-214 469	-315 801	-305 294
Basenheter				
Drift- och personalkostnader	62 600	63 294	125 894	115 827
Lokalkostnader	3 827	23 310	27 137	26 962
Basenheter S:a	66 427	86 604	153 031	142 789
Gemensamma kostnader				
Drift- och personalkostnader	8 992	12 593	21 585	21 047
Lokalkostnader	13 256	26 538	39 794	40 609
Gemensamma kostnader S:a	22 248	39 131	61 379	61 656
Centralt sökbara medel				
Drift- och personalkostnader	0	55 863	55 863	55 045
Centralt sökbara medel S:a	0	55 863	55 863	55 045
Strategiska satsningar				
Drift- och personalkostnader	0	4 641	4 641	5 404
Strategiska satsningar S:a	0	4 641	4 641	5 404
OH-kostnader				
OH-kostnader	12 657	31 775	44 432	42 900
OH-kostnader S:a	12 657	31 775	44 432	42 900
Disposition av balanserat kapital	0	-3 545	-3 545	-2 500
Disposition av balanserat kapital S:a	0	-3 545	-3 545	-2 500
Totalsumma	0	0	0	0

Tabell 2

3 BUDGET FÖR GRUNDUTBILDNING

	GU %	FO %	Budget GU, 2025	Budget GU, 2024	Differens	Förändring
ALF-ersättning						
ALF-ersättning			-101 032	-97 681	-3 351	3%
Hysesintäkt 2-handsuthyrning			-300	-300	0	0%
ALF-ersättning S:a			-101 332	-97 981	-3 351	3%
Basenheter						
Basenhetemas kostnader för GU, RV	100%	0%	42 740	39 289	3 452	9%
Basenhetemas kostnader för GU, RJH, RN, RVN	100%	0%	19 860	18 244	1 616	9%
Basenheter, lokalkostnader ALF	14%	86%	3 827	3 802	25	1%
Basenheter S:a			66 427	61 335	5 092	8%
Gemensamma kostnader						
Funktionshyra gemensamma utbildningslokaler	100%	0%	1 682	1 706	-24	-1%
Gem stab GU, 40 % kansliresurs UmU för läkarprogrammet	100%	0%	266	265	1	0%
Gem stab FO, adm resurs RV 1,75	17%	83%	228	232	-3	-1%
KLUM (kliniska undersökningsmetoder)	100%	0%	2 447	2 482	-35	-1%
KLUM (regionen x 3)	100%	0%	103	104	-1	-1%
Medicinska Biblioteket 6M	15%	85%	936	1 176	-240	-20%
PU (Professionell utveckling) GU-ALF	100%	0%	3 974	4 031	-56	-1%
Rättsmedicin	100%	0%	387	393	-5	-1%
Resor och boende, klinisk tjänstgöring för LP4U	100%	0%	265	246	19	8%
Lokal Controller UmU 0,25	50%	50%	142	138	5	3%
Resor och boende vid utlokalisering till annan basenhet	100%	0%	1 000	1 000	0	0%
Andrahandsuthyrning ALF lokaler 0,18 ÅA	100%	0%	98	99	-1	-1%
Vaccinationer	100%	0%	220	195	25	13%
Gemensamma lokalkostnader för GU	100%	0%	8 395	8 310	85	1%
Möblemang Studentuppehållsrum	100%	0%	0	250	-250	-100%
ALF-webbsida	20%	80%	3	20	-17	-83%
Investeringshyra KTC	100%	0%	0	1 300	-1 300	-100%
Grundhyra KTC	100%	0%	1 152	1 140	12	1%
Time-edit lokaler RV	100%	0%	122	116	6	5%
Lokaler Dissektionsundervisning	100%	0%	190	195	-4	-2%
Lokaler PRL Kansli	100%	0%	637	631	7	1%
Gemensamma kostnader S:a			22 248	24 027	-1 779	-7%
Strategiska satsningar						
Pedagogisk sabbatical	100%	0%	0	284	-284	-100%
Strategiska satsningar S:a			0	284	-284	-100%
OH-kostnader						
OH-kostnader			12 657	12 336	322	3%
OH-kostnader S:a			12 657	12 336	322	3%
Disposition av balanserat kapital			0	0	0	
Disposition av balanserat kapital S:a			0	0	0	
Totalsumma			0	0	0	

Tabell 3

3.1 Förändring och kommentar budget grundutbildning

3.1.1 ALF-ersättningen GU

Utgångspunkt för beräkning av ersättningen för läkarprogrammet är den av regeringen till riksdagen i samband med regleringsbrevet beslutade dimensioneringen av utbildningen. Utbildningsuppdraget, för Umeå universitet och tillhörande ALF-region, enligt budgetpropositionen i september 2024, för verksamhetsår 2025 uppgår till 1 170 HST (helårsstudenter).

Helårsstudenter totalt	2022	2023	2024	2025	2026	2027
HST enligt BP 2021/2022	1 154	1 170	1 170			
HST enligt BP 2022/2023		1 170	1 170	1 170		
HST enligt BP 2023/2024			1 170	1 170	1 170	
HST enligt BP 2024/2025				1 170	1 170	1 276

Tabell 4

I tabell 4 visas det totala utbildningsuppdraget angivet i antal HST för läkarutbildningen, d.v.s. utbildningsuppdraget för de första 11 terminerna på programmet. Det är först 2027 som de första studenterna som följer sin kull på Läkarprogrammet 360 hp beräknas nå termin 12 och ett eventuellt utökat uppdrag kan budgeteras.

Ersättningen till regionerna för grundutbildning av läkare beräknas utifrån av staten fastställd ersättning per HST för medverkan i grundutbildning av läkare uppräknat till 2024 års prisnivå. ALF-tilldelningen för grundutbildning 2024 uppgår till 101 mnkr (år 2024: 97,7 mnkr) varav 19,9 mnkr (år 2024: 18,2 mnkr) fördelas till RVN, RN och RJH för deras andel av kliniskt undervisningsuppdrag i "LP4U" (Läkarprogrammet på 4 utbildningsorter, UMU).

3.1.2 Gemensamma kostnader GU

Gemensamma kostnader för läkarprogrammet består av följande avsättningar och fördelas 76,34 % RV och 23,66 % RJH, RVN och RN där inget annat framgår:

- Gemensamma lokalkostnader för GU inkl. lokaler i Umeå p.g.a. LP4U
- KLUM (kliniska undersökningsmetoder)
- Vaccinationer av läkarstudenter
- Rättsmedicin och PU
- Gem stab GU, 0,40 ÅA kansliresurs UMU för läkarprogrammet (2024: 0,40 ÅA)
- Medicinska biblioteket (fördelas GU 15 %, FO 85 %)
- Funktionshyra för gemensamma utbildningslokaler. Standardiserad årsavgift per kvm för videokonferensutrustning utifrån läkarprogrammets behov, som inkluderar support, uppgradering, del i videobrygga mm.
- Grundhyra KTC
- Kostnad till UMU för Time-edit lokalbokningssystem
- Resor och boende i Umeå för studerande från övriga orter än Umeå, för klinisk tjänstgöring och examination i Umeå, när det inte kan ske på regionorterna. Fördelas enbart till RJH, RVN och RN.
- Resor och boende, stöd till avsändande basenhet vid utlokaliseringar för klinisk tjänstgöring, fördelas enbart till RV
- Lokalplaneringsresurs (controller UMU) för hantering av ALF-lokaler (fördelas GU 15%, FO 85%), fördelas enbart till RV
- Lokalbokningsresurs 0,18 ÅA (administrerar andrahandsuthyrningen av ALF-lokaler), fördelas enbart till RV
- ALF-webbsida (fördelas GU 20 %, FO 80 %)
- GEM stab FO, 1,75 ÅA adm resurs RV (fördelas 17 % GU och FO 83 %)
- Pedagogisk sabbatical (Tillkom till budget 2024, men har en nollbudget i budget 2025)

Ersättning för kliniska undersökningsmetoder (KLUM) fastställs i budget och fördelas efter faktura till Medicincentrum och Hjärtcentrum vid NUS, enstaka hälsocentraler i Västerbotten. Ersättning till RJH, RN och RVN sker med i förväg budgeterad summa för denna aktivitet (35 tkr per ort).

Budgetposterna Professionell Utveckling (PU), KLUM och Rättsmedicin är centralt avsatta budgetposter inom ALF, redovisas separat och ingår inte i fördelningen till basenheterna. Medel fördelas dock till PU och Rättsmedicin enligt poängfördelningsnyckel fastställd av PRL såsom för basenheternas GU-ALF. Pedagogisk sabbatical är klassificerat som en strategisk satsning, men eftersom kostnaden belastar GU hanteras det som en "gemensam kostnad" i syfte att fördela detta med samma fördelningsnyckel som ovan till alla regioner.

Gemensamma lokalkostnader GU består av följande kostnader:

	Tkr, 2025	Tkr, 2024
KTC grundhyra	1 152	1 140
PU	397	393
Föreläsningssalar, undervisnings-lab	5 887	5 827
Omklädning studenter	982	972
Uppehållsyta, studenter	1 129	1 117
Dissektionsundervisning	190	195
Läkarprogrammet kansli	637	631
GU, gemensamma kostnader	10 374	10 275

Tabell 5

3.1.3 Fördelning av tilldelning till RN, RVN och RJH i LP4U GU

Den kliniska delen av läkarutbildningen omfattar terminerna 5–9 och 11 samt enstaka moment på tidigare terminer. Inom LP4U har varje ort utanför Umeå ett minimiuppdrag om 50 HST för terminerna 6–9 och 11. Detta omfattar 150 HST, eller 50 HST per studieort i regionen utanför Umeå för 2025. Antalet kan variera upp till 55 HST för RN och 60 HST för RJH och RVN inom ramen för avtalet. Under 2017–2023 skedde en utbyggnad av antalet HST. Antalet kliniska helårsstudenter per regionaliseringsort och år har dessutom över tid varierat något utifrån söktryck och studieavbrott/studieuppehåll.

Period	2021	2022	2023	2024	2025
Antal HST totalt enligt budgetprop	1138	1154	1170	1170	1170
Antal HST ALF totalt (T5-T11, tom 2021)	720				
Antal HST ALF totalt (T5-T9 och T11)*	636	644	648	648	648
Varav HST ALF - RV (tom 2021)	570				
Varav HST ALF - RV*	486	494	497	495	495
Varav HST ALF - RJH, RN, RVN	150	150	150	151	153

Tabell 6

*Nytt antal kliniska HST och fördelning till RV med anledning av exkludering av termin 10.

Av 101 032 tkr i anslag för grundutbildning, vilket omfattar anslag för klinisk utbildning samt gemensamma kostnader inom grundutbildning, fördelas detta enligt avtal med respektive region.

3.1.4 Basenheter GU

När gemensamma avsättningar och fördelning till studieorterna Sunderbyn, Sundsvall och Östersund dragits av från ALF-GU-beloppet, fördelas återstoden till basenheter inom RV enligt fördelningsnyckel som årligen fastställs av programrådet för Läkarprogrammet (PRL). Samma fördelningsnyckel ligger till grund för den lokala fördelningen på studieorterna Sunderbyn, Sundsvall och Östersund.

3.1.5 Budgeterat resultat GU

Budgeterat resultat inom grundutbildning är 0 tkr, dvs. budgeten är balanserad.

4 BUDGET FÖR FORSKNING

	GU %	FO %	Budget FO, totalt 2025	Budget FO, totalt 2024	Differens	Förändring
ALF-ersättning			-214 469	-207 313	-7 156	3%
ALF-ersättning S:a			-214 469	-207 313	-7 156	3%
Basenheter						
Basenhetermas kostnader för FO - RV	0%	100%	56 730	52 777	3 953	7%
Basenheter, lokalkostnader ALF	14%	86%	23 310	23 160	150	1%
Basenhetermas kostnader för FO - RJH, RN, RVN	0%	100%	6 564	5 517	1 047	19%
Basenheter S:a			86 604	81 454	5 150	6%
Centralt sökbara medel						
Projektmedel seniora	0%	100%	28 400	27 000	1 400	5%
Projektmedel juniora	0%	100%	12 600	12 000	600	5%
Universitets-ST	0%	100%	5 140	4 700	440	9%
Medel för forskning vid anställning och befordran	0%	100%	975	1 675	-700	-42%
AT-forskamånader	0%	100%	4 400	4 500	-100	-2%
Utlysta investeringsmedel för infrastruktur	0%	100%	2 288	3 000	-712	-24%
Universitetsöverläkare	0%	100%	1 080	1 360	-280	-21%
Fo-förordnanden för vissa leg yrken	0%	100%	980	810	170	21%
Centralt sökbara medel S:a			55 863	55 045	818	1%
Strategiska satsningar						
ALF-kommitténs strategiska resurs	0%	100%	861	50	811	1622%
Forskningsabbatical	0%	100%	680	900	-220	-24%
Fraktionerad internationell postdoc	0%	100%	1 350	870	480	55%
REDCap	0%	100%	0	0	0	
Strategisk satsning projekt*	0%	100%	1 750	3 300	-1 550	-47%
Strategiska satsningar S:a			4 641	5 120	-479	-9%
Gemensamma kostnader						
Medicinska Biblioteket 6M	15%	85%	5 304	6 665	-1 361	-20%
Bidrag lokalkostnader speclab	0%	100%	5 969	5 909	60	1%
Biobanken Norr	0%	100%	5 000	4 300	700	16%
PU (Professionell utveckling) Fo-ALF	0%	100%	400	400	0	0%
Kliniskt Forskningscentrum (KFC) Umeå	0%	100%	1 654	1 678	-23	-1%
Kliniskt Forskningscentrum (KFC) regionen x 3	0%	100%	754	764	-11	-1%
Gem stab FO, adm resurs RV 1,75	17%	83%	1 115	1 131	-16	-1%
Gem stab FO, adm resurs regionen 3 * 0,1	0%	100%	282	286	-4	-1%
Gem stab FO, arvode granskare samt omkostnad	0%	100%	500	450	50	11%
ALF-kommitté möten						
Drift och personalkostnader speclab	0%	100%	392	398	-6	-1%
Lokal Controller UmU 0,25	50%	50%	142	138	5	3%
Lokalkostnader**	0%	100%	15 122	12 937	2 185	17%
ALF-webbsida	20%	80%	14	80	-66	-83%
RC Norr - Statistiker & HTA	0%	100%	832	844	-12	-1%
Forum Norr Umeå & Scapis	0%	100%	900	900	0	0%
Forum Norr regionen x 3	0%	100%	750	750	0	0%
Gemensamma kostnader S:a			39 131	37 630	1 501	4%
OH-kostnader						
OH-kostnader			31 775	30 564	1 211	4%
OH-kostnader S:a			31 775	30 564	1 211	4%
Disposition av balanserat kapital			-3 545	-2 500	-1 045	42%
Disposition av balanserat kapital S:a			-3 545	-2 500	-1 045	42%
Totalsumma			0	0	0	

Tabell 7

* Strategiska satsningar projekt är en summering av projekten: GMC Norr, AI-rekonstruktion

** I budget 2025 ingår uppehållsytor Medicinska biblioteket (2 053 tkr) i posten Lokalkostnader

4.1 Förändring och kommentar budget forskning

4.1.1 ALF-ersättning FO

Basenhets-ALF fördelas till RJH, RVN och RN enligt samma principer som för fördelning till basenheter inom RV. Utlysningar av centrala ALF-medel, infrastruktur och medel för särskilda forskartjänster (t.ex. forskar-AT och universitets-ST) är öppna för hela norra sjukvårdsregionen.

4.1.2 Basenheter FO

En relativt hög indexuppräkning av ALF-ersättningen, i kombination med att medel frigjordes i andra budgetposter, har möjliggjort en ökning av fördelningen av ALF FO medel till basenheterna med 5 mnkr under 2025 jämfört med 2024. Detta medför att den totala fördelningen uppgår till 63,3 mnkr. RJH, RVN och RN är med i samma fördelning av resultatpremiebaserad tilldelning men deras utfall redovisas som en egen rad p.g.a. att posten inte belastas med OH. Tilldelningen totalt till RJH, RVN och RN har ökat med 1,0 mnkr jämfört med 2024.

Medlen till basenheterna för FO har t.o.m. 2023 fördelats med 1/3-del baserat på vardera fraktionering av publikationer, externa bidrag och examina. Från och med 2024 övergick fördelningen till fasta belopp i ersättning till basenheterna för doktorsexamina, 75 tkr/år i tre år, respektive docentur, 150 tkr/år i tre år. Eventuellt överskott från examinas 1/3-del placeras i första hand i en särskild pott för riktade satsningar, därefter fördelas kvarvarande medel till basenheterna utifrån prestation inom de andra två områdena.

4.1.3 Centralt sökbara medel FO

Centrala ALF-medel utlyses årligen i form av treåriga forskningsanslag. Avsikten är att långsiktigt stödja och stimulera:

- Klinisk forskning av hög kvalitet med tydlig patient- och befolkningsnytta och relevans för hälso- och sjukvården
- Högkvalitativ translationell forskning med tydlig klinisk relevans

Liksom tidigare ligger extern bedömning till grund för fördelning av medel, vilket sker till två grupper av forskare, seniora (>7 år från disputation) respektive juniora (≤7 år från disputation). Det senare görs i syfte att särskilt stimulera akademiskt unga forskare. För budgetår 2025 har centrala ALF-medel utökats från 13 mkr/år till 15 mkr/år. Vid full utbyggnad 2027 medför detta att budgetutrymmet för centrala ALF-medel ökar från 39 mkr till 45 mkr/år. Denna utökning finansieras framför allt via reducerade kostnader i samband med avvecklingen av det medicinska biblioteket i NUS.

ALF-kommittén arbetar aktivt för att utveckla karriärvägar för forskare genom satsningar på forskar-AT (6-12 månaders forskningstid för doktorander) och universitet-ST (postdoktoral forskning 50 % i 4 år eller 33 % i 6 år). Satsningen fortsätter under 2025 med upp till tre nya universitets-ST, forskar-AT med upp till åtta nya förordnanden, samt internationell periodiserad post doc med upp till tre förordnanden.

Sökbara ALF-investeringsmedel för forskningsinfrastruktur, med 50 % medfinansiering, utlyses årligen från centrala ALF. ALF-kommittén ser ett fortsatt behov av dessa bidrag och för 2025 budgeteras 2,3 mnkr för detta.

Nytt för budgetår 2024 var implementering av utlysning av internationella post doc tjänster anpassade för kliniskt verksam personal. Tjänsterna bygger på individanpassade tjänster som möjliggör kombination av klinisk tjänstgöring varvat med perioder av internationella post.doc. vistelser. Ambitionen är att detta ska möjliggöra en klinisk utveckling samtidigt med en akademisk meritering i form av en internationell postdoktoral vistelse. Satsningen fortsätter under 2025.

4.1.4 Strategiska satsningar FO

ALF-kommittén gör strategiska satsningar som syftar till att stödja uppstart av större projekt eller infrastrukturer som har potential att gagna många forskare. En policy för strategiska satsningar vilken omfattar regler om utvärdering och en tidsbegränsning på maximalt 5 år finns. Därefter förväntas projektet/infrastrukturen få finansiering från andra bidragsgivare eller genom användaravgifter, och ALF-stödet avslutas. ALF-kommittén kan i enstaka fall besluta om fortsatt stöd i form av en ALF-finansierad gemensam infrastruktur.

Från 2021 inleddes en separat satsning på RedCap (ett web-baserat system för insamling av data i kliniska studier) vilket distribueras via KFC i Umeå i samarbete med ITS Umeå universitet. Kostnaden för lagring av data i RedCap kommer även 2024 täckas av användaravgifter, medan KFC Umeå erbjuder användarstöd till självkostnadspris.

År 2022 påbörjades två satsningar som båda pågår fram till 2026, GMC Norr och Kompetenscentrum för tillämpad AI. Vid den treåriga utvärderingen beslutades att fortsätta bevilja GMC Norr finansiering i ytterligare 2 år, t.o.m. 2026. Medan satsningen för Kompetenscentrum för tillämpad AI avslutas 2024. Även satsningen SEIF avslutades efter att ha haft medel endast ett år. En ny strategisk satsning för år 2025 är AI-rekonstruktion inom MRI, där AI-algoritmer används för att förbättra bildkvaliteten genom bättre hantering av brus och återgivning av detaljer. Detta gynnar den kliniska forskningen inom bilddiagnostik och kan på sikt förbättra precisionen i kliniska undersökningar och möjliggöra mer exakta diagnoser och behandlingar.

4.1.5 Gemensamma kostnader FO

Forum Norr är från budgetår 2022 en gemensam ALF-finansierad infrastruktur. Från och med budgetår 2023 ingår även en avsättning till nationellt Scapis-kontor med 250 tkr. Forum Norr är en av Norra sjukvårdsregionens plattformar för infrastruktur rörande klinisk forskning i samverkan med universitet och näringsliv samt utgör sjukvårdsregionens nod i det nationella samarbetet Kliniska Studier Sverige som samordnas av Vetenskapsrådet. Forum Norr bygger på samverkan mellan FoU-organisationerna i Norra sjukvårdsregionen samt Medicinska fakulteten vid Umeå universitet. De operativa enheterna i Forum Norr utgörs av fyra kliniska forskningscentra (KFC), ett i varje region, samt kompetenser inom regulatoriskt regelverk, GCP-utbildning, statistik och FoU-utveckling. Forum Norr samarbetar med Regionalt Biobankscentrum, MT-FoU och Registercentrum Norr. År 2016 gjordes en strategisk satsning på de fyra KFC och Forum Norr för att bygga upp infrastruktur kring klinisk behandlingsforskning; detta i form av bidrag till 0,5 ÅA forskningsköterska på var och en av de fyra orterna samt ledningsfunktion för noden.

Från och med budgetår 2023 ingår en avsättning till Norra sjukvårdsregionens HTA-enhet på 400 tkr.

Sedan 2022 utgör en statistikerresurs vid Registercentrum Norr till forskarnas förfogande inför nationella ansökningar om forskningsbidrag en gemensam satsning. Satsningen har befunnits vara av strategiskt värde och finansieras även fortsättningsvis.

Kliniskt Forskningscentrum (KFC) Umeå är en för universitetssjukhuset *core facility* med en gemensam basfinansiering från ALF respektive RV. KFC i Umeå har ett fast infrastrukturellt stöd från ALF i form av lön till föreståndare (0,25 ÅA), forskningssköterska (1,0 ÅA) och administratör (1,0 ÅA). De tre regionlandstingen ersätts med driftsbidrag till deras KFC.

Fr o m budget 2016 hanteras f d LUA-Mi och Tumörbiologi budgetposter för lokaler som gemensamma kostnader i budget eftersom dessa utgifter ändå belastar forskningsanslaget.

Biobanken Norr är en viktig övergripande forskningsstödande infrastruktur. En nationellt anpassad prislista för självkostnadsavgifter för forskare finns. ALF-stödet till Biobanken Norr är en gemensam infrastruktur med en kostnad som för 2024 ligger på maximalt 4,3 mnkr, samma belopp som sedan 2016. Inför budgetår 2025 ökar budget till biobanken till 5 mnkr för att täcka ökade kostnader för lagring och uttag av biobanksprov. Under 2024 har ALF-kommittén noterat att datainsamling och förvaltning av prover inom NSHDS sedan några år finansierats inom ramen för Biobanken Norrs forskningsstödande infrastrukturmedel. Detta innebär att NSHDS indirekt har fått strategiskt stöd utan att ha varit konkurrensutsatt. Inför budget för 2026 behöver detta ses över.

Medicinska biblioteket (MB) vid NUS har sedan många år fått stöd av ALF (85 % FO och 15 % GU), baserat på ett årligt äskande. Fram till och med budgetåret 2024 har MB också erhållit stöd från UMU och RV enligt en avtalad överenskommelse om gemensam finansiering. Detta avtal har RV sagt upp med verkan från och med budgetår 2025. En ny långsiktig överenskommelse beräknas vara på plats inför budgetår 2026.

Medicinska biblioteket (MB) inkom därför med ett budgetäskande baserat på en övergångslösning för år 2025, avseende ALF-/TUA-medlens fortsatta bidrag till driften av biblioteket under budgetåret 2025. Denna övergångslösning inkluderar att en del av de lokalytor som MB hyrt omvandlas till så kallad ALF-yta under 2025. Stödet från ALF för drift av MB är 6 240 tkr (2024: 7 841 tkr). Detta stöd fördelas mellan FO och GU enligt tidigare fördelning. De tillkommande ALF-ytor finansieras i sin helhet av FO-ALF och lokalkostnaden för dessa ytor beräknas uppgå till 2 053 tkr.

Eftersom PU inte har någon egen basenhet där PU-relaterad forskning kan bedrivas avsätter ALF-kommittén 400 tkr per år sedan 2016 i FO ALF som en gemensam kostnad. Under 2023 har dialog förts med ämnesansvarig för PU utifrån att aktiva forskare på PU är berättigade att söka Bas-ALF inom ramen för sina kliniska kopplingar. Den särskilda satsningen på PU planeras börja fasa ut med början 2026 för att avslutas 2029–12

Gemensamma lokalkostnader FO

	Tkr, 2025	Tkr, 2024
Fryshotell	1 164	1 153
Tumörbiologi	1 200	1 188
Kliniskt Forskningscentrum	1 512	1 497
Hysesstöd enh. för biobanksforskning	584	578
Lokalkostnader fd. LUA-Mi	8 609	8 522
Medicinska biblioteket - uppehållsyta	2 053	0
FO, gemensamma kostnader	15 122	12 937

Tabell 8

4.1.6 Kommentarer kring kostnader avseende f.d. "LUA-Mi"

"LUA-Mi" och Tumörbiologi har en historisk betydelse för norra regionens tilldelning av ALF-medel. Denna historik redogörs för i bilaga 1. Sedan 2016 budgeteras kostnaderna för tidigare Lua-Mi och Tumörbiologi under gemensamma kostnader i FO. Kostnaderna för dessa lokaler har minskat över åren.

4.1.7 Budgeterat resultat FO

Budgeterat resultat inom forskning är -3,5 mnkr, vilket är 1,0 mnkr högre överbudgetering än 2024. Överbudgeteringen bedöms rimlig utifrån det sparade kapitalet inom forsknings-ALF och utifrån att ALF-kommittén finner det som viktigt att årets intäkt förbrukas.

Bilaga 1 – f.d. LUA-Mi

Historisk bakgrund

I de förhandlingar som fördes i slutet av 50-talet mellan staten och Västerbottens läns landsting om inrättandet av en medicinsk högskola förband sig landstinget att bygga lokaler som skulle inrymma institutioner för bakteriologi, farmakologi och klinisk farmakologi, hygien, patologi, virologi samt även lokaler för ett djurhus. Detta åtagande utvidgades gradvis under åren som följde och i de förhandlingar som följde på LUA 77 åtog sig dåvarande Västerbottens läns landsting (sedermera Region Västerbotten) att tillämpa samma villkor som gällde för dåvarande upplåtta enheter i övrigt och även innefatta utbildnings- och forskningsverksamheten för professorerna i mikrobiologi, medicinsk mikrobiologi, oral mikrobiologi, oral patologi, immunologi, medicinsk genetik, farmakologi, hygien och miljömedicin. I ALF-84 återkom samma uppräkningslista av professorer men till detta lades följande anmärkning:

”Verksamheten inom ämnesområdet mikrobiologi omfattar även annan grundläggande högskoleutbildning än på läkar- och tandläkarlinjen samt annan än medicinsk och odontologisk forskning och forskarutbildning.”

Därmed inkluderades även den professur i mikrobiologi inom naturvetenskapliga fakulteten som inrättades som kompensation för den uteblivna lokaliseringen av Statens bakteriologiska laboratorium (SBL) till Umeå. I samband med ALF-90 tillfördes omvårdnadsforskning till LUA-Mi-systemet och från år 2000 även en professur i epidemiologi.

För dessa lokaler gjordes det redan från början klart att staten skulle svara för att anskaffa och bekosta inventarier och de apparater och instrument som skulle användas inom undervisningen och forskningen medan landstinget skulle tillhandahålla värme, el, gas, vatten etc. samt svara för underhållet av byggnaderna mot en 50 procentig ersättning av kostnaderna. I senare texter uttrycktes inskränkningen att ”staten skall stå för sådan utrustning som markerats med ”U” under övergruppen 4-5 och 8 i Spri råd 6.15, i senare avtal Spri råd 6:24 (Utgåva april 1980).” Konkret har detta inneburit att landstinget har svarat för hyra, el, värme och vatten samt driftskostnader för telefon till berörda enheter.

Förändringar fr o m budget 2016

Sedan ett antal år tillbaka, inkluderande de två senaste ALF-avtalen från 2003 respektive 2014, finns inte längre begreppet LUA-Mi. ALF-medlen tilldelas istället endast som ALF-medel för läkarutbildning respektive för klinisk forskning. Trots detta har LUA-Mi under lång tid ”spjälkats ur” forsknings-ALF-budgeten och definierats som en egen budgetpost i Umeå. Fr.o.m. budget 2016 redovisas kostnader för tidigare LUA-Mi istället under ’Gemensamma kostnader’ i budgeten för forskning. En successiv minskning av de f.d. LUA-Mi ytorna har skett genom att verksamhet flyttat eller att lokalytorna överförts till ALF för basenhet, när det varit möjligt Oral cellbiologi har flyttat till Tandläkarhögskolans forskningsvåning och minskade sin lokalyta (f.d. LUA-Mi) kraftigt. Även Odontologisk materialvetenskap har minskat sina f.d. LUA-Mi-lokalytor. I samband med att Institutionen för Omvårdnad och Enheten för Farmakologi flyttat till Biologihuset på campus har LUA-Mi ytorna minskat ytterligare. I samband med de genomgångar som görs av samtliga ALF-finansierade lokaler inför kommande år, kommer även kvarvarande poster för f.d. LUA-Mi att ses över.